Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Minister voor Rechtsbescherming

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
23 mei 2023

nota

Toezegging aan de Eerste Kamer inzake representativiteit juridische belangenorganisaties

1. Aanleiding

Met deze brief doet u drie toezeggingen gestand aan de eerste Kamer.

1. Tijdens het mondeling overleg met de vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat en Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit op 18 april jl. over stikstof, PAS en rechtsbescherming heeft u toegezegd de Eerste Kamer een afschrift te sturen van uw brief aan de Tweede Kamer d.d. 17 april 2023 in reactie op de gewijzigde motie van het lid Stoffer c.s. over het verkennen in hoeverre voor belangenorganisaties met een ideëel doel op grond van artikel 3:305a BW nadere vereisten aan representativiteit gesteld moeten worden (Kamerstukken II 2022/23, 36169, 37).
2. Met deze brief geeft u bovendien uitvoering aan uw toezegging aan de Eerste Kamer tijdens het debat over de Staat van de rechtsstaat op 21 juni 2022 om te reflecteren op de vraag van het lid Van Dijk over het ondernemen van juridische acties van belangenorganisaties op grond van artikel 3:305a van het Burgerlijk Wetboek (Kamerstukken I 2021/2022, nr. 34).
3. Daarnaast doet u met deze brief de toezegging aan het lid Schalk gestand. Hij vroeg om een nadere reflectie op zijn stelling dat in het bestuursrecht belangenorganisaties een gemakkelijker ingang bij de rechter hebben dan natuurlijke personen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt verzocht in te stemmen met verzending van bijgevoegde brief aan de Eerste Kamer.

3. Kernpunten

- In uw reactie van 17 april 2023 op de motie Stoffer (Kamerstuken II, 36169, nr. 39), waarin – kort gezegd – wordt verzocht te verkennen in hoeverre voor belangenorganisaties met een ideeël doel nadere vereisten met het oog op de representativiteit moeten worden gesteld, wordt de regeling voor collectieve acties uiteengezet (Wet afwikkeling massaschade in collectieve actie - WAMCA).
- Tijdens het debat over de Staat van de rechtsstaat met de Eerste Kamer stelde het lid Van Dijk dat juridische acties van belangenorganisaties vaak acties zijn vanuit heel specifieke belangen, met dikwijls grote consequenties voor het algemeen belang, die worden gedaan door organisaties waarvan de

Directoraat-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving
Directie Rechtsbestel

Datum
23 mei 2023

Ons kenmerk
4678655

representativiteit vaak buitengewoon gering is. Hij vroeg of u dit schuurpunt erkent en of u daarop zou willen reflecteren: zijn we daar gelukkig mee?
- Het lid Schaik vroeg tijdens het mondeling overleg van 18 april jl. om een nadere reflectie op zijn stelling dat in het bestuursrecht belangenorganisaties een gemakkelijker ingang bij de rechter hebben dan natuurlijke personen.
- In bijgaande brief wordt uw eerdere reactie op de motie Stoffer aan de Eerste Kamer gezonden.
- Aanvullend wordt in reactie op de toezeggingen aan de leden Van Dijk en Schaik gesteld dat het een bewuste keuze van de wetgever is geweest om rechtspersonen die algemene of collectieve belangen behartigen, toegang tot de bestuursrechter te geven, naast de toegang voor natuurlijke personen. Daarnaast wordt benadrukt dat de toegang tot de rechter een groot goed is, dat in het coalitieakkoord is afgesproken de toegang tot het recht te verbeteren en dat samen met het ministerie van BZK wordt gewerkt aan de versterking van de waarborgfunctie van de Awb.

4. Nadere toelichting
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting
De persoonsgegevens van de behandelend ambtenaar zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.